

Údaje z registru vinic k 31. 12. 2015

Registr vinic dle zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství) v platném znění, vede Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský se sídlem v Brně.

ING. ROSTISLAV GRUNA
ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ
VEDOUcí ODDĚLENÍ REGISTRU VINIC

Do registru vinic (dále také „RV“ nebo „registr“) ukládají data jak referenti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (dále také „ÚKZÚZ“) z Oddělení registru vinic (dále také „OdrV“) ve Znojmě - Oblekovicích a pracovníci Státní zemědělské a potravinářské inspekce, tak i přihlášení uživatelé prostřednictvím **Portálu farmáře**.

Databázi registru vinic, která je neveřejná, využívají další organizace k výkonu své činnosti. Mezi ně patří Ministerstvo zemědělství, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní zemědělský intervenční fond, Vinařský fond a nově také Celní správa České republiky. Jedním z cílů OdrV je umožnění přímé, databázové, elektronické komunikace pěstitelům, producentům, obchodníkům a dalším zájemcům v internetové aplikaci Ministerstva zemědělství eAGRI, a to v Portálu farmáře

<http://eagri.cz/public/web/mze/farmer/>.

Prostřednictvím registru je mimo jiné spravován produkční potenciál ČR, státní rezerva pro novou výsadbu vinic, přidělování práva na opětovnou výsadbu (popř. převod tohoto práva) po vykloučení vinice (tabulka č. 1). Od 1. ledna 2016 přibyl povolení pro novou výsadbu a také povolení pro opětovnou výsadbu.

Je nutné v úvodu připomenout, že povinností každého pěstitele provozujícího vinohradnictví na vinici je **hlásit** výsadby, klučení a aktualizovat veškeré údaje o vinici **do 30 ti dnů po jejich provedení a nově také až 30 dnů před zahájením klučení**. Bližší informace jsou umístěny na internetových stránkách ÚKZÚZ v podnabídce Trvalé kultury registrace vinic <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/trvale-kultury/> registrace/registrace-vinic/.

K dalším povinnostem pěstitelů, případně výrobců patří **zasílání povinných prohlášení**, jež jsou v souladu s platnou legislativou a nařízeními Evropské unie, které musí být doručeny na ÚKZÚZ, Oddělení registru vinic ve Znojmě-Oblekovicích:

- do 10. září prohlášení o zásobách hroznového moštu, zahuštěného hroznového moštu, rektifikovaného moštového koncentrátu a vína, které drží ke dni 31. července,
- do 15. ledna prohlášení o sklizni, obsahující údaje o výsledcích sklizně ke dni 31. prosince předešlého roku (vyjma producentů, kteří veškerou svou produkci zpracovávají na víno nebo ji nechávají zpracovat na svůj účet),
- do 15. ledna prohlášení o produkci u osob, které ze sklizně běžného vinařského roku vyrábějí víno a/nebo mošt ke dni 31. prosince předešlého roku,
- nejpozději v den zahájení, přerušení a ukončení výroby

produktů oznámit písemně zahájení, přerušení a ukončení výroby produktů.

Ministerstvo zemědělství a ÚKZÚZ zveřejňují aktuální příslušné vzory prohlášení, žádosti a oznámení na svých internetových stránkách <http://eagri.cz/public/web/mze/zemdelstvi/roslinne-komodity/revavinna-a-vino/formularek-podani/>

V další části zveřejňujeme statistické údaje z registru vinic k 31.12.2015 s připojenými komentáři.

Produkční potenciál (tabulka č. 1) vinic v ČR činil k 31. 12. 2015 celkem 19 633,45 ha.

Z uvedené výměry činila osázená plocha 17 677,85 ha. Meziroční nárůst osázené plochy činil 65 ha. Zůstatek výměry ve výši 1 955,6 ha bylo možno ještě v roce 2015 osázet, aby nebyla překročena hranice produkčního potenciálu.

Tabulka č. 1 Produkční potenciál ČR o výměře 19 633,45 ha je k 31.12.2015 členěn následovně

obhospodařované plochy vinic	17 677,8453 ha
plochy vykloučených vinic	58,863 ha
plochy s právem na opětovnou výsadbu vinic	599,9923 ha
plochy s právem na novou výsadbu	220,00 ha
stávající práva na výsadbu ve státní rezervě	1 106,7494 ha

Zdroj: ÚKZÚZ

Komise pro udělení práva na novou výsadbu zasedala 12x a rozdělila mezi žadatele plochu 419,37 ha. To je oproti roku 2014 nárůst o 341 %. Z toho ve vinařské oblasti Čechy 35,15 ha a ve vinařské oblasti Morava 384,22 ha. V kategorii „mladý vinař“ bylo předloženo 41 žádostí na plochu 22,58 ha, což ukazuje na meziroční plošný nárůst 443 %. Na konci roku 2015 zůstalo nevyužitých 1 107 ha požitelných na novou výsadbu.

Ve státní rezervě tedy zůstalo nenávratně více než 1 100 ha nepřidělených práv na novou výsadbu, která byla do konce roku 2015 udělována ÚKZÚZ na základě žádosti fyzické nebo právnické osoby. Uvedenou výměru již Česká republika nebude moci využít pro výsadbu vinic. Podmínky pro udělování práva na novou výsadbu vinic ze státní rezervy dle § 8 zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů byly k dispozici na stránkách ÚKZÚZ. Správní poplatek činil 10 Kč/m² a v případě osob mladších 40 let bylo přidělení práva bez úhrady.

Tím, že se však **od ledna 2016 změnil systém udělování povolení pro novou výsadbu**, bude možné každoroční přidělování žadatelům a potažmo navýšení nových výsadeb výhledově mezi 170 – 180 hektary. Plochy se již nově udělují dle případných kritérií a bez správních poplatků.

K plochám s **právem na opětovnou výsadbu**, jež k 31. 12. 2015 činily 600 ha a jsou v držení fyzických a právnických osob, je nutné podotknout, že pokud nebudou uplatněna do konce osmého vinařského roku následujícího po roce, v němž bylo dokončeno klučení, respektive do doby platnosti, propadnou nenávratně mimo produkční potenciál a držitel (ani ČR) již s nimi nebudou moci disponovat. Od ledna 2016 se změnil systém výsadeb vinic, který byl blíže popsán v odborném časopisu VINAŘ-SADAŘ 1/2016.

Zákon o vinohradnictví a vinařství od roku 2013 umožňoval držitelům práva na opětovnou výsadbu právo převést do rezervy. **Od 1. ledna 2016 již převody nejsou možné nejen do státní rezervy, ale ani mezi pěstiteli.**

Tabulka č. 2 Plochy vykloučených vinic v ČR v hektarech k 31.12.2014 a 31.12.2015 – dle jednotlivých vinařských podoblastí

Vinařská podoblast	2014	2015
Litoměřická	x	x
Mělnická	0,58	x
Mikulovská	2,00	0,27
Slovácká	33,28	27,17
Velkopavlovická	15,88	9,30
Znojemská	19,16	21,09
Morava-ostatní	x	1,03
Celkem	70,90	58,86

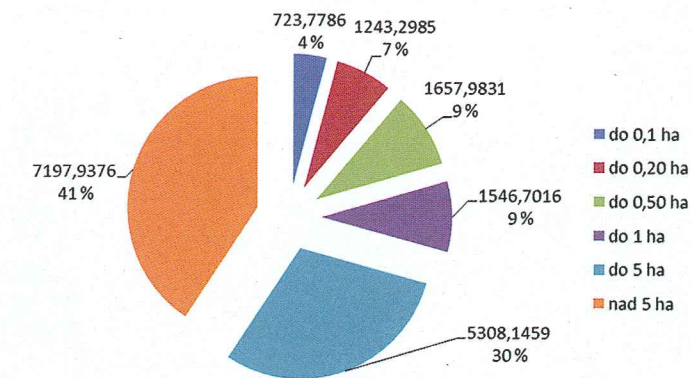
Zdroj: ÚKZÚZ (zaokrouhlení na 2 desetinná místa)

Tab. č. 3 Práva na opětovnou výsadbu v ČR v hektarech k 31.12.2014 a 31.12.2015

Vinařská oblast	2014	2015
Čechy	40,90	36,81
Morava	615,37	563,18
Celkem	656,27	599,99

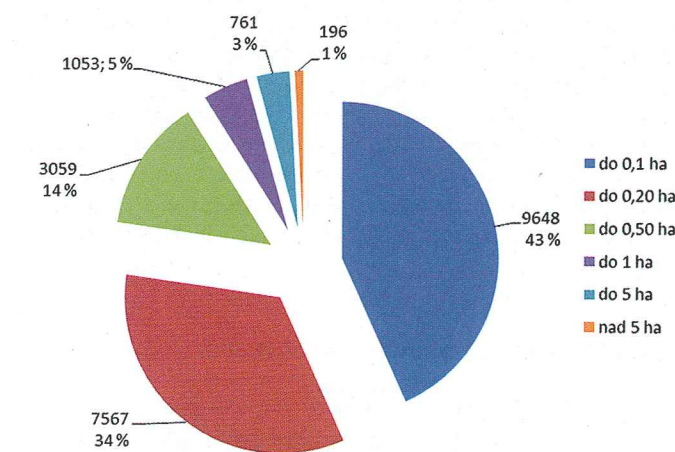
Zdroj: ÚKZÚZ (zaokrouhlení na 2 desetinná místa)

Graf č. 1 Kategorie velikosti vinic v hektarech v ČR k 31. 12. 2015

Zdroj: ÚKZÚZ (procentické vyjádření se vztahuje k celkové ploše osázených vinic)

Graf č. 2 Kategorie velikosti pěstitelů v ČR k 31. 12. 2015

Zdroj: ÚKZÚZ (procentické vyjádření se vztahuje k počtu kategorizačním pěstitelům v celkovém úhrnu 22 284)

V registru vinic je také evidována plocha vinic, která mohla být na základě vykloučení a žádosti pěstitele převedena na tzv. právo na opětovnou výsadbu. Přehled registrovaných vykloučených ploch za roky 2014 a 2015 v členění dle vinařských podoblastí a přehled dosud přidělených práv na opětovnou výsadbu dle vinařských oblastí je uveden v **tabulkách č. 2 a 3**.

Zajímavé je i členění počtu pěstitelů na kategorii velikosti vinic. K 31. 12. 2015 bylo vedeno v registru celkem 18 304 pěstitelů s osázenou vinicí na celkové ploše 17 678 ha. V připojeném **grafu č. 2** je součtový počet pěstitelů však vyšší (22 284), což je způsobeno výpočtem dle kategorií. Například tím, že

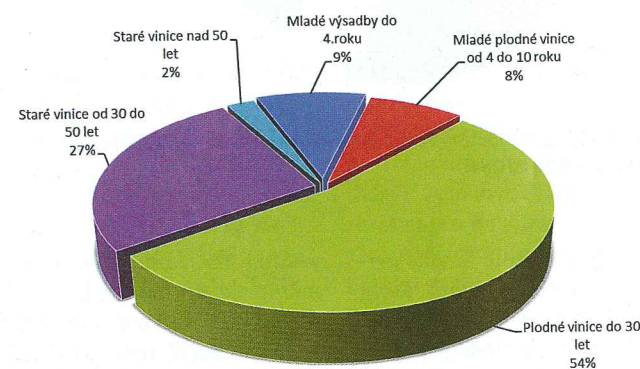
pěstitel má jednu vinici s výměrou do 0,1 ha a jednu nad 5 ha, je v celkové množině veden dvakrát, tedy jako dva pěstitele. Z rozboru aktuální struktury vinic v ČR dle jejich velikosti a počtu pěstitelů (**grafy č. 1 a 2**), lze vysledovat, že 41 % z celkové výměry vinic je soustředěno ve více než 5hektarových ucelených vinicích, avšak ze souboru pěstitelů je to jen u 1 % z vedených pěstitelů. Na druhé straně jsou 4 % z výměry vinic na vinicích do 0,1 ha, avšak v držení 43 % z celkového počtu pěstitelů. Dochází tedy ke koncentraci vinic o velké rozloze u velmi malého počtu „velkých“ pěstitelů. V porovnání s předchozími roky zde došlo k významnému zvýšení koncentrace výroby.

Věkový podíl ploch vinic je zobrazen v **grafu č. 3**. Na jejich podílu se uplatňuje využití práv na opětovnou výsadbu vinic a práva na novou výsadbu udělená ze státní rezervy. Z dat o struktuře ploch vinic je zřejmý vliv podpor na restrukturalizaci a přeměnu vinic. Podíl mladých

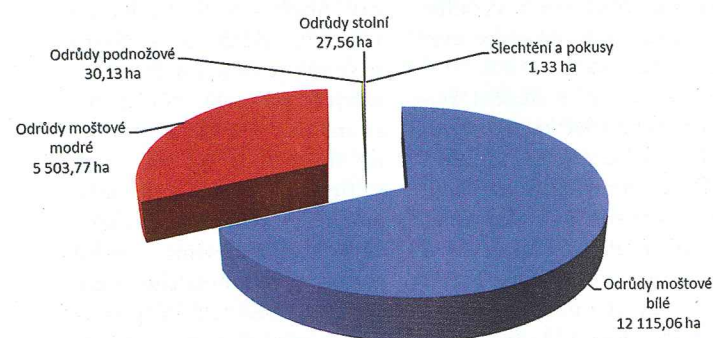
výsadeb se proti roku 2014 snížil o 1%. Tento rozdíl však může být ovlivněn počtem žádostí o registraci vinice. Celkově je podíl mladých vinic až 17%. O dva procentní body se snížila plocha vinic v plné plodnosti. Podíl starších vinic je přibližně stejný jako v minulém roce.

Graf č. 3 Věková struktura ploch vinic v ČR k 31.12.2015

Zdroj: ÚKZÚZ

Graf č. 4 Výsadba vinic v ČR v hektarech v letech 2006 – 2015

Zdroj: ÚKZÚZ (stav výsadby v jednotlivých letech je uveden vždy k 31.12.)

V roce 2015 bylo v ČR vysazeno téměř **435 ha nových vinic**, což byl znatelný nárůst oproti předchozím letům. **Graf č. 4** lze interpretovat tak, že ve čtyřech letech po vstupu ČR do Evropské unie se roční plocha výsadeb pohybovala okolo 150 ha. Poté nastal mírný vzestup na úroveň 200 ha s další tendencí zvýšeného vysazování vinic. Mírný nárůst nově vysazených ploch vinic lze pozorovat od roku 2009. V současnosti plocha nových výsadeb opět narůstá.

Mezi nejčastěji vysazované odrůdy v roce 2015 patřily u bílých odrůd - Veltlínské zelené, Müller Thurgau, Pálava, Chardonnay Rulandské šedé, Tramín červený a Ryzlink vlašský; z modrých odrůd pak výrazně převažoval Merlot a Modrý Portugal nad Rulandským modrým Cabernetem Cortis.

Z celkových 17 678 ha obhospodařovaných ploch vinic

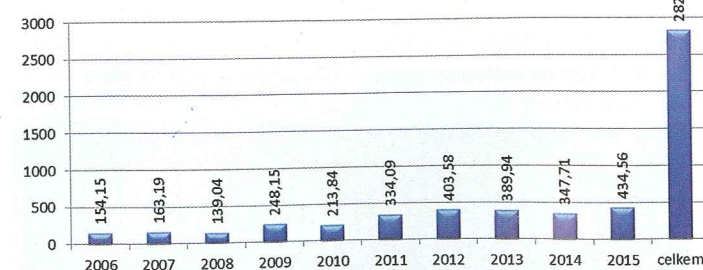
tvoří více než dvě třetiny odrůdy moštové bílé, jednu třetinu odrůdy moštové modré a zanedbatelný podíl, necelé 0,5 %, připadá na stolní a podnožové odrůdy, ke kterým lze přiřadit i šlechtitelský materiál, jak vyplývá z **grafu č. 5**

Stále vyšší mírou dochází k **propojení dat registru vinic s LPIS**. Podmínkou pro přidělování různých podpor (SAPS, restrukturalizace vinic, integrovaná produkce aj.) je propojení a upřesnění údajů v registru vinic vedených dle stavu v Katastru nemovitostí, s grafickými zákresy půdních bloků nad ortofotomapami (LPIS - registr půdy) - tzv. „párování vinic“. Ze statistických údajů v LPIS je zřejmé, že k datu 14.5.2016 zde byly evidované vinice o výměře 14 416 ha na 10 002 dílech půdních bloků. Vinice jsou zde polohopisně i údajově viditelné i ve veřejné aplikaci LPIS. Z celkové výměry 3 554 161 ha zemědělské půdy evidované v LPIS k uvedenému datu zaujímají vinice 0,41 %. Dále lze uvést, že cca 3 200 ha vinic není ve vrstvě LPIS zakresleno. Jedná se prakticky o malé vinohradníky, kteří nežádají žádnou podporu na plochu vinice.

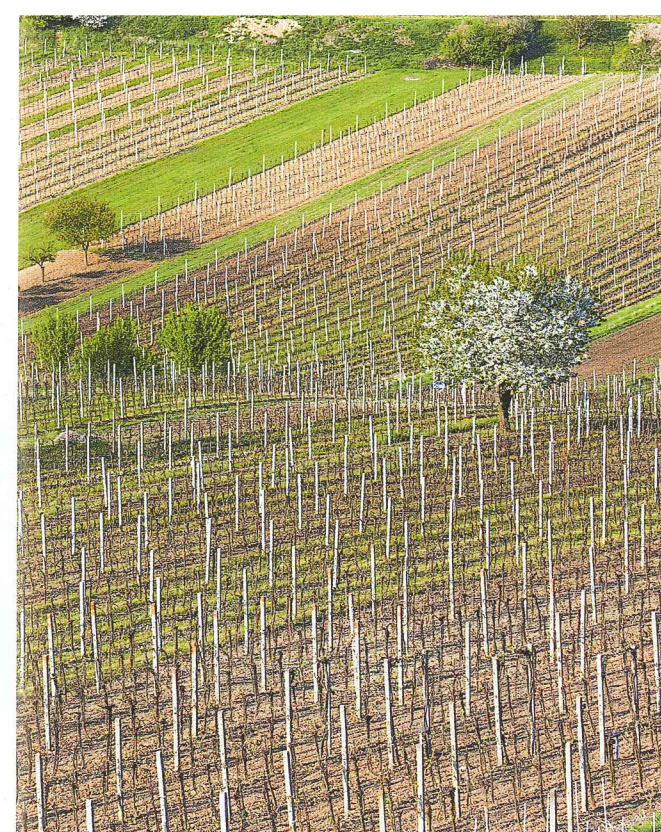
V registru vinic jsou také vedeny údaje z Oznámení o zahájení, přerušení a ukončení **výroby produktů** s důrazem na umístění provozoven. Zaregistrované provozovny, jejichž počet se ročně pohybuje kolem 1 600 provozoven, jsou ověřeny a zakresleny ve výše zmiňované aplikaci Veřejný registr

Graf č. 5 Struktura osázených ploch vinic v ČR v hektarech dle typu révy

Výsadba vinic v ČR v hektarech v letech 2006 – 2015 (ha)

Zdroj: ÚKZÚZ

půdy - LPIS vrstva Evidence umístění provozoven (EUP) <http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>.

K činnosti Oddělení registru vinic patří i **seznamování veřejnosti a dotčené správní správy s novinkami a povinnostmi**. Pracovníci OdrV tyto změny v roce 2015 přímo prezentovali na 10 seminářích, kterých se zúčastnilo na 500 osob.

O legislativních povinnostech a aktualitách byla veřejnost a registrované subjekty informována přímo formou e-mailových zpráv a články v tisku. Je potřeba zdůraznit, že e-mailové jsou **obesílány** pouze evidované subjekty v registru vinic, které uvádějí **aktuální elektronické ad-**

resy. ÚKZÚZ krátce frekventované zprávy **nově sděluje** i prostřednictvím sociální sítě Facebook a Twitter .

Pro rok 2016 byl opět vydán **Kalendář pro vinohradníky a vinaře**, kde jsou uvedeny důležité kontakty a termíny. Elektronická verze je umístěna na webových stránkách ÚKZÚZ http://eagri.cz/public/web/file/227387/kalendar_2016_final.pdf

Závěrem bych chtěl upozornit na probíhající novelizační proces zákona o vinohradnictví a vinařství s velkým dopadem na registraci vinic, provozovny výrobců, evidenci a hlášení, ale zejména na oblast falšování vína.

KIOTI
vůdce smečky

www.facebook.com/traktorykioti

DK4510
DK5010
DK5510

Široký
pouze
140 cm

Více informací žádejte na telefonním čísle 602 539 748
e-mail: jsimon@pal.cz

P & L, spol. s r. o. • Třebíčská 74b 594 01 • Velké Meziříčí
www.traktorykioti.cz

Agrozet AGROZET České Budějovice, a.s.
závod Telnice u Brna
664 59 Telnice 428
Mob.: 602 514 639, 731 570 586, Tel.: 389 012 617, E-mail: telnice@agrozet.cz

ROSIČE PRO PRECIZNÍ OŠETŘENÍ VINIC A SADŮ
KVALITNÍ TECHNIKA • VÝHODNÉ CENY • FINANCOVÁNÍ NA MÍRU

unigreen

www.agrozet.cz